

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt.
Przedpłata miesięcznie z przynależnością 650 mk.,
W agencjach miesięcznie 600 mk. Numer pojedynczy 30
mk. niedzielnym 50 mk. Telefon nr. 65 Skrzyżka pocz. 13.

**DZIENNIK BEZPARTYJNY
dla WSZYSTKICH STANÓW**

Cena ogłosz.: za 1-lin. wiersz petyt. 100 mk., w części
urzędowej lub reklamowej 200 mk. Adm. i Red.
Smigiel-Wielkopolska. Pocz. kont. czok. A. Klóskowski
w Poznaniu nr. 200 363.

Przed wyborem prezydenta.

Warszawa, 6. grudnia.

Dzień wczorajszy minął pod znakiem wyczekiwania. Przedewszystkiem dzielono się wyrażeniami onegdajszego posiedzenia „kandydackiego“ w Radzie Ministrów. Zarówno w sferach centrowych jak i lewicowych widać było uczucie ulgi z powodu decyzji rezygnacji p. Naczelnika Państwa. Największe wrażenie decyzja ta wywarła w kołach mniejszości narodowych a zwłaszcza wśród żydów.

Rzecz charakterystyczna, że na żydowskich Nalewkach wczoraj wstrzymano transakcje finansowe, wyczekując soboty względnie niedzieli. Kupecy żydowcy a nawet sfery poselskie są ciągle jeszcze niewiernymi „tomaszami“ i nie dowierzają, czy istotnie p. Piłsudski ustąpi. Zdaje się, że raczej obawiają się, czy — zgodnie z jego właściwościami charakteru rasowego — nie nastąpi jakiś wybuch, a przy tej sposobności zamieszki. Oczywiście, realni politycy nie biorą tych obaw pod uwagę i wyciągają jeno wnioski z decyzji p. Józefa Piłsudskiego.

Kandydatura p. Wojciecha Trąpczyńskiego spotyka się w sferach lewicowych i centrowych z zastrzeżeniami. Prawdopodobnie — jak wtorek, tak i środa nie przyniesie rozwiązania sytuacji. Dopiero czwartek i piątek będą dniami krytycznymi.

Na dziś zostały zwołane zarządy klubów P. S. L., Wyżolenia, P. P. S. Kluby jednak obradować będą dopiero w czwartek względnie w piątek.

Wczoraj około godz. 17 na zaproszenie p. Naczelnika Państwa udał się do Belwederu prezes Witos, który zabawił tam godzinę. Po powrocie p. Witos oświadczył w rozmowie, że konferencja belweterska dotyczyła najogólniejszych spraw państwowych i podczas rozmowy z p. Piłsudskim nie było wzmianki o osobie prezydenta. Jednak Piłsudski podkreślił jeszcze raz nieodwołalność swojej decyzji poniedziałkowej.

Na zapytanie dziennikarzy, czy poseł Witos kandyduje na prezydenta, p. W. katorycznie temu zaprzecza. Atoli z kół ludowców słychać, że ludowcy wysuwają samodzielną kandydaturę St. Wojciechowskiego i — że w związku z tem p. W. zostanie powołany do Belwederu, boć przeciw p. Wojciechowski należy do serdecznych druhów Józefa Piłsudskiego.

Wczoraj popołudniu komisja wicemarszałków ustaliła, iż — o ile zostanie w sobotę dokonany wybór Prezydenta — na niedzielę zostanie zwołane drugie Zgromadzenie Narodowe, aby dokonać zaprzysiężenia nowo wybranej Głowy Rzeczypospolitej.

Zgon wojewody Rymera.

Dnia 5 grudnia o godzinie 1 w nocy zmarł w Katowicach na zapalenie mózgu wojewoda Rymer.

Zmarły wojewoda Józef Rymer był człowiekiem na wskroś prawym i teje prawości oraz nadzwyczajnej pracowitości i sumiennosci zawdzięczał wysokie stanowisko, na którym go śmierć zaskoczyła — w wolnym już, połączonym z Macierzą Górnym Śląskiem. Był on teje starej ziemi piastowskiej wiernym synem. Za młodych lat, jak tylu innych Ślązaków, wyemigrował na obczyznę, do Westfalji, gdzie pracował jako górnik. Tu teje rozpoczął pracę swą wśród licznych kolonij polskich, organizując robotników naszych zawodowo. Zjednoczenie Zawodowe Polskie wysłało go w tym czasie jako swego przedstawiciela do Berlina w charakterze zastępcy swego przy Najwyższym urzędzie ubezpieczeniowym, na którym stanowisku oddawał w ciągu 3 lat polskiej organizacji robotniczej ważne usługi. W roku 1913 powołano śp. Józefa Rymera na stanowisko prezesa Centralnego Zarządu Zjednoczenia Zaw. Polskiego.

Politycznie śp. Józef Rymer należał do śląskiego N. P. R., odznaczając się zawsze wielkim umiarkowaniem i rozważą. To teje szacunek, jakim się cieszył, nie ograniczał się tylko do tego stronnictwa.

Śp. wojewoda Rymer umarł w sile wieku, licząc około 40 lat.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Odezwa do społeczeństwa.

Już dawno umilkły działa na polach walki, bohaterki żołnierz powrócił pod strzechą rodzinną. Nie leje się krew, ale za to jak pomnik Bożego gniewu, ku nam sterczy błagalna dłoń tych, których w pierwszej chwili uniesienia patriotycznego cały Naród otaczał troską wprost przesadną, po szpitalach i etapach, a dzisiaj po przeżytych okropnie ciężkich chwil cierpienia zapomnieli zupełnie! Ale tej krzywdy nie dość. Z pogardą z odrazą spogląda na nich ludzkość, spojrzeniem niewdzięcznym patrzy na tych, których odniedawna jeszcze obsypywała laurami i na rękach nosiła.

Są to inwalidzi wojenni, ci którzy najdłużej klejnot oddali Ojczyźnie zdrowie, urodę, krew i kości! Wszyscy cierpieli pod straszonymi skutkami okropnej wojny, ale ich los po stokroć cięższy od ostatniej nędzy....

Ale równo wielką ofiarą to wdowy wojenne, — sieroty próżno wyczekujące ojca i opuszczeni jak koleś staruszkowie — rodzice!

I nie dość tego cierpienia — ich życie, to jedno pasmo nędzy, głodu i beznadziejnej rozpacz!

Kto nie widział ogromu nieszczęścia, jakie krwawym piętrem wyryla na ich kłeska wojenna, ten o tem niema pojęcia.

Jak pomnik przekleństwa, kary Bożej, na nieprawości świata, pełzają wśród nas ci nieszczęśliwcy, karmiący się zgryzotą i goryczą niewdzięczności.

Ślepi, bezwładni, obłąkani, bez rąk i nóg, z połamaniem kośćmi, z ranami jątrzącymi się stale, opanowani, nerwicą, złamani na ciele i duchu, próżno wyglądając pomocy społeczeństwa.

Ich pretensje nie wielkie. Żądają pracy, żądają choć kawałka suchego chleba.

A wśród wdów — popatrzenie — co dom to gruźlica, to choroby nieuleczalne, — jedno piekło ogromnej nędzy;

Spojrzenie na biedne sierotki, jak głodno kładąc się do snu, odmawiając wieczorne pacierze błagają: „Boże drogi, ni zabawki, ni rozkoszy, lecz chleba kawałek suchego na jutro prosimy Ciebie“. A przy nich matka suchotnica, wycieńczona ze zmartwienia umiera.....

A pracodawcy? — prawie wszyscy stroną od nieszczęścia, rzadko ręki podadzą, dając pracę....

Potrząskany, porabany, zeszczocony, wynędzniały cierpieniem inwalida próżno wyprasza się o pracę. Nikt go nie chce, każdy w nim widzi ciężar, jakoby winowajcę czegoś złego. A cóż on zawinił! Czy za ofiarę, czy za poświęcenie tylko goryczą mu świat nie odplaci?

**Żołnierz polski bohaterstwem swoim,
krwią i ranami, Ojczyźnie odbudował nie-
podległą, bagnietem wytaczał granicę kraju,
śmiercią bohaterską pieczętował jej zmart-
wychwstanie! O tem rodacy zapominać nie
powinni.**

Rocznice powstania Wielkopolskiego, dnia 27 grudnia, jako dzień, w którym wybija nam godzina wolności na zegarze dziejowym, obchodzić będzie cała Wielkopolska jako „Święto Inwalidów“.

Kiedy z wielką radością i niezwykłą okazałością obchodzić będziemy rocznicę wyparcia krzyżactwa dzierżaw naszych, przypominajmy sobie wielkość tego dnia, w którym starzec i młodzież chwycili za broń, poszli na kul świsł, na armat ryk, poszli i zwyciężyli!

A potem niech nam przed oczyma stanie najazd bolszewicki, to ciężkie i krwawe dni! Jak drzeliśmy wtenczas o własny próg....

Pamiętajmy, — tam lała się krew, tak gasło życie młode! tam początek wzięła nędza i męka inwalidów, wdów i sierot!

Tow. Pomocy Inwalidom Wojennym chce wystawić dział wdzięczności, wydaje piękną nalepkę, która ozdobi dnia 27. grudnia, okna każdego patrioty. Cena teje mk. 200. Dechód z nalepki przeznaczony na Inwalidzki Dom Pracy, w którymby inwalidzi znaleźć mogli zatrudnienie i zarobek.

Przeto zwracamy się z gorącą prośbą do patriotycznego obywatelstwa całego Województwa Poznańskiego, do Urzędów, Instytucyj i Stowarzyszeń, aby

zecheiali poprzeć nasze przedsięwzięcie jak największym zakupem nalepek. Niech w rocznicę wybuchu powstania żadne okno polskie w mieście czy na wsi żaden Urząd, żaden sklep kupiecki, fabryka czy banki nie pozostaną bez nalepek, niechaj żaden kupiec nie odmówi bezinteresownej rozsprzedaży!

**Pomagajcie, Pomagajcie! głód i nędza
o to woła!**

Poznań, dnia 1. grudnia 1922 r.

Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym
i Weteranom z 63 r. Oddział I — Propagandy.
Przewodniczący: (—) Dr. Namysł, Radca Szkolny.
Kierownik Propagandy: Tadeusz Wiczorkiewicz.

Tadeusz Grabowski.

S. p. Marja Gorecka.

(Wspomnienie pośmiertne).

Jest bolesnym przywilejem ludzi starszych wwoływać wspomnienie o tych, którzy znacznie albo bardzo znacznie wyprzedziwszy ich wiekiem, odchodzą w zaświaty, by pozostawić po sobie żal i tęsknotę. Ten żal i ta tęsknota mają zaś podstawę w najkilkuszych wspomnieniach młodości, której ci odeszli byli opiekunem, doradcą, wzorem.

Takie myśli nasuwają się piszącemu o zmarłej w tych dniach w Paryżu córce Mickiewicza. Najstarsza z sześciorga dzieci wieszczą urodziła się w Paryżu 7 września 1835 r. Wychowanie odebrała staranne zwłaszcza w kierunku literackim, gdyż i znała cały szereg literatur, jak francuską, angielską, i włoską i mówiła językiem tych narodów z wielką łatwością.

Piękna i żywa, dobra i przyjazna dla ludzi, miała młodość szczęśliwą, gdyż spędziła ją z ukończonym mężem Tadeuszem Goreckim, zdolnym malarzem portrecistą, którego plody zdobią dziś niejedną galerję polską.

Ale męża utraciła w r. 1868 w wieku jeszcze bardzo młodym i pozostała sama z trojgiem dzieł córka Heleną i synami Adamem i Ludwikiem. Zameżna córka zmarła w r. 1884, potem zmarł syn Adam kształcący się na technika w Rydze. Więc czyniło się pusto w domu tak dawniej wesołym i szczęśliwym. Ostatni syn Ludwik, dla którego studjów medycznych przeniosła się do Krakowa, ukończył je ostatecznie w Paryżu, gdzie jest dotąd praktykującym okulista.

Salon zmarłej stał się — od lat dawnych — miejscem zebrań młodych Polaków i Polek. Opiekowała się ona przybywającymi nad Sekwaną z rodzicielską troskliwością, kierowała komitetem pań opiekunek byłych emigrantów, utrzymywała nieprzerwane stosunki z rodziną w kraju i przyjaciółmi.

Przed wybuchem wojny podążyła, jak każdego roku, do kraju. Była na Pomorzu, potem w Lyntupach pod Wilnem, wreszcie, gdy burza wojenna zbliżała się ku wschodowi, znalazła się w gościnnym domu krewnych Karolostwa Świeckich w Bielicy koło Witebska. Z ucieszeniem się wojny przeniosła się do Wielkopolski, skąd przez Warszawę, Wiedeń i Szwajcaryję dostała się do Paryża.

Sędziwa starość nie ciążyła bynajmniej Zmarłej. Wydawała się zawsze czerstwą i spokojną, choć trosk nie brakło, choć w domu bywało coraz puściej i posępniej. Żyła cała wspomnieniami tego, co przeszło, szczęśliwa tylko szczęściem odrodzonej ojczyzny. Dobroczytna śmierć zamknęła powieki tej, co była w życiu prawdziwą arką przymierza między dawnymi a młodszymi laty.

Znający ją osobiście, a tylu jest w Polsce jej przyjaciół i znajomych potwierdzą chyba zdanie piszącego, że była chyba ideałem kobiety Polki. Prosta i zrównoważona, religijna i oczytana, wytworna w objęciu i w słowie, wyobrażała typ polskiej damy nie dzisiejszego już świata. Wychowana w obcym środowisku, pozostała krwią z krwi, kością z kości największego z Polaków doby niewoli.

Nienawidziła Moskwy, brzydziła się Niemcem, strzegła czystości ducha polskiego nawet w gronie najbliższej rodziny. Żyła wspomnieniami o ojcu, którego znała najlepiej, bo urodziła się w rok po pe-

wstaniu największego jego dzieła poetyckiego. Opowiadała o nim i piórem najmłodszemu bratu Józefowi, opowiadała ustnie wszystkim, którzy mieli szczęście znaleźć się w jej domu.

I nie darmo nosiła imię tej, którą Adam ukochał niegdyś w Tuchanowicach. Była jego ukochaniem, bo też dojrzała, słodycz, miękkość jego odziedziczyła w pełni, bo też urodziła się, gdy on był szczęśliwym z świeżo poślubioną żoną Celiną Szymanowską. Gdy się urodziła, pieścił ją czule i nazywał swą domową komedią zawsze nową i zabawną.

A ona usypiała na jego rękach, tyranizując ojca, który napisał nawet wiersz o wdziękach i przymiotach Maryni. I znała go też dobrze. Gdy rozlegała przed przyjaciółmi barwną przędzę wspomnień o nim, zdawało się, że jest znów gdzieś blisko, że wróci do ścian domowych czy z Collège de France ze wzniosłymi słowami objawień mesjanisty lub z Arsenału gdzie w ostatnich latach wieku kłęski pracował.

O najstarszej córce pamiętał też aż do śmierci. Niezapomną o niej i ci, co cieszyli się jej przyjaźnią, co czerpali od niej wiarę w przyszłość, kult tradycji, wzór w postępowaniu domowym i publicznym. Niech przyjazna ziemia francuska lekka jej będzie! W sercach pozostałych żyć ona będzie.

Czerwony kat.

Obok posła Królikowskiego na ławie oskarżonych we Lwowie siedzi obecnie Kazimierz Cichowski, komisarz bolszewicki i prezes rządów „Sowieckiej Litwy i Białej Rusi“.

Spółczesność nasze, niedostatecznie poinformowana o osobie towarzysza Kazimierza, którego polskie władze bezpieczeństwa przylapały na kongresie bolszewickim w podziemiach katedry św. Jura we Lwowie.

Mieszkańcy czerwonego Wilna i sowieckiego Mińska, którzy przeszli okres czerwonego terroru w 1919 r. wiedzą doskonale kim jest p. Cichowski, który dając wyjaśnienie sądowi, zaprzeczył, iż kierował w Wilnie i w Mińsku okrucieństwami bolszewickimi, natomiast skromnie oświadczył, że „tylko odpowiedział represjami na represje polskiej burżuazji w stosunku do przedstawicieli sowieców“.

Poniżej podajemy garść osobistych wspomnień o tym niedoszłym członku „sowieckiego rządu w Polsce“.

Rok 1919... Mickiewicz-Kapsakus i Kazimierz Cichowski uprawiają „dyktaturę proletariatu“ w Wilnie. Obok mają rosyjskich komunistów: Pikela, Mjasnikowa (obecnie — w nielase u bolszewików, został wysłany na Krym), Iwanowa (były katorżnik ze Smoleńska), a nawet i Joffege. Dopomagają im: Berson, Unszlicht i inni.

Straszne to były dni dla Wilna. Codziennie aresztowania i rozstrzeliwania. Rewizje, socjalizacje i nacjonalizacje. Aresztowania księży. Zamykanie kościołów. Wszyscy jęczą, uginają się, oprócz, oczywiście, żydów, którzy zajmują wysokie stanowiska w urzędach, handlują sacharyną, walutą i t. d. Najniespodziewanej dla bolszewików w noc Wielkonoce do miasta wkraczają oddziały polskich żołnierzy. Bolszewicy, w tej liczbie Cichowski, Mickiewicz, Radwański, Berson chwytają za broń i rozpoczynają dość krwawą bitwę z „białymi Polakami“. Berson nawet ginie w tej bitwie, lecz inni cofają się do Mińska.

Tu Cichowski za trudy cywilno-bojowe dla Międzynarodówki zostaje mianowany „Prezesem rządu sowieckiego Litwy i Białorusi“ i jednocześnie obejmuje przewodnictwo w Centr. Komitecie partii komunistycznej Litwy i Białorusi, redaguje komunistyczny „Młot“, przeprowadza mobilizacje przeciwko Polsce, która prowadzi ofensywę od strony Baranowicz i Mołodeczna i uprawia straszny czerwony terror.

Co noc w Łoszyce i na Komorówce pod Mińskiem odbywają się egzekucje. Czeka się mordują starych i małych, rozstrzeliwują kobiety i mężczyzn. Więzienia przepelnione. Codziennie partje aresztowanych zakładników Polaków wysyłają do Smoleńska i w głąb Rosji.

U steru władzy komunistycznej stoi p. Kazimierz Cichowski. „Urządza“ on w pałacu biskupa Łozińskiego, obok katedry. Biskup, oczywiście, został wyrzucony na bruk, zamieszkał w jakimś małym domku, a później, gdy p. Cichowski kazał go aresztować, parafjanie, ratując mu życie wywożą biskupa na wieś. Inni księża (np. ks. Usas) zostają aresztowani i wysłani do Smoleńskiej katorgi. W katedrze mińskiej odbywają się rewizje. Rabują dobra kościelne. Podczas tych rewizji czeka się chodzą w kościołach w czapkach, plugawia Dom Boży.

U steru władzy stoi p. Cichowski... W czerwcu, gdy do Mińska-Litewskiego przyjeżdża prezes „W. C. I. K.“ rosyjskiego, wszechrosyjski starosta Michajło Kalinin, p. Cichowski wita przełożonego, jeździ z nim po mieście i wsiach okolicznych, przemawia, agituje, robi przeglądy wojsk, odchodzących na czerwony front i stara się odznaczyć przed zwierzchnikiem.

Sierpień r. 1919... Polacy ante portas. Kanonada artyleryjska brzmi pod murami miasta. Wszyscy komisarze już się wynieśli i tylko p. Cichowski z lotyszem Knolinem siedzą jeszcze w pałacu biskupim i „rządzą“.

8 sierpnia w dzień wejścia oddziałów polskich do Mińska, „towarzysz Cichowski“ rozkazuje rozstrzelać 36 aresztowanych. Polski podjazd, który wpadł do miasta, zastał drgające jeszcze ciała nieszczęśliwych.

Kupujcie dyplomy inwalidzkie w miastach u Policji Państwowej, na powiatach u Panów Starostów i Inspektorów szkolnych.

KRONIKA

WALENDARZYK

Dziś: Ambrożego
Jutro: Niep. Pocz. N. M. P.
Wschód słońca 7,34, zachód 15,50.
Długość dnia 9,19. Ubyło 8,52.

Walne Zebranie Tow. Pom. Nauk. im. Marcinkowskiego na powiat śmigieński odbędzie dnia 8 grudnia o godz. 5 popołudniu na sali Duchy św. Przy tej sposobności uprasza Zarząd Tow. W Imc. ks. Proboszczów, aby zebrane składki roczne złożyli na ręce skarbnika p. dra Rakowskiego w Śmiglu.

O karmieniu zwierzęcy. Zarząd Poznańskiego oddziału Polskiego Związku Myśliwskiego wydał odezwę z wezwaniem do karmienia zwierzęcy. W odezwie tej zwraca uwagę na spustoszenie, jakie poczyniła zeszła zima wśród zwierzęcy, tak, że można mieć obawę, że niektóre gatunki zupełnie znikną.

W Polsce mieszka prapadziadek. Ma on 216 potomków. W miejscowości Pila w Rybnickim, mieszka rolnik, Walenty Kaluza, który skończył dnia 1. bm. 117 rok życia.

Staruszek ten, pomimo tak sędziwego wieku, dobrze widzi i słyszy, ma dosyć zdrowy wygląd i jest nadzwyczaj krzepki. W jedzeniu był zawsze umiarkowany i do sytości nigdy nie jadł, mięsa zaś używał bardzo mało, żywiąc się przeważnie potrawami jarskimi.

Na uroczystość 117 rocznicy jego urodzin zjechało się z okolicy samych tylko dzieci, wnuków, prawnuków i praprawnuków 216 osób, nie licząc dalszych krewnych i przyjaciół.

Telegramy.

Narady wicemarszałków Sejmu.

Warszawa, 5. 12. W południe obradowali wicemarszałkowie Sejmu nad sprawami technicznymi. Marszałek Rataj wystąpił z projektem, aby Sejm uchwalił jeszcze w grudniu preliminarz budżetowy na pierwszy kwartał roku 1923. Odpowiedziano mu jednak, że komisja marszałkowska nie jest ciałem politycznym, lecz technicznym i dlatego kwestji tej rozstrzygać nie może. Wicemarszałkowie przyrzekli jednak, że zwrócą się w tych sprawach do swoich klubów. Zwracają uwagę, że projekt Marszałka Rataja byłby trudny do przeprowadzenia wobec ustępującego niedługo gabinetu. Rozdzielono następnie funkcje pomiędzy wicemarszałków, przyczem najważniejszy dział zarządu gmachem sejmowym przyznano wicemarszałkowi Gdymowi z Chrz. Demokracji.

O zwrot zrabowanego przez Niemców

Warszawa, 5. 12. (A. W.) Celem ustalenia techniki wykonania przez Niemcy umowy ryczałtowej z dnia 1-go sierpnia br. co do zwrotu materiałów przemysłowych zarówno w zakresie dostawy maszyn używanych jak i nowych oraz, celem przyspieszenia akcji rewindykacyjnej, bawił w ostatnim czasie w Wiesbaden prezes Gł. Urzędu Likwidacyjnego p. Karśnicki. Powzięto szereg uchwał w zakresie zwrotu wywiezionej gotówki i walorów oraz ustalenia wytycznych dla akcji komisariatu zagranicznego komisji rewindykacyjnej Gł. Urzędu Likwidacyjnego.

Warszawa, 5. 12. (A. W.) Mająca się odbyć wkrótce konferencja w Brukseli w sprawie rozrachunków europejskich, dotyczy bezpośrednio i Polski, w szczególności zaś spraw, podlegających kompetencji Gł. Urzędu Likwidacyjnego, wskutek czego rząd polski przygotował na tę konferencję w odpowiedniej materjały.

Niemiecki szal imperjalistyczny.

Warszawa, 5. 12. Niemiecki lejtnant Robach oświadczył oficjalnie w związku z 4-leciem Republiki, że niemiecka część Górnego Śląska będzie nową Bawarią. Pozornie rozwiązany Selbstschutz istnieje przecież na terytorjum śląskiem.

Wędrówki antypolskie metropolity

hajdamaka.
Lwów, 5. 12. (A. W.) „Swoboda“ donosi, że metropolita Szeptycki, który już wyzdrowiał, wyjechał 12 listopada po dłuższym pobycie w Ameryce do Kanady. 14 zaś listopada wraz z tamtejszym biskupem do Europy. Dnia 25 listopada przybył metropolita do Londynu, gdzie był gościem londyńskiego kardynała Burusa, poczem udał się do Rzymu, aby zdać sprawę ze swej półrocznej podróży po amerykańskich koloniach ukraińskich. W Rzymie ma być również poruszona sprawa obsadzenia Stolicy Biskupiej djeczej grecko-katolickiej w Stanach Zjednoczonych. „Swoboda“ próbuje nadać podróży metropolity Szeptyckiego znaczenie polityczne, wskazując m. in. na to, że przed wyjazdem metropolita Szeptycki był na dłuższym posłuchaniu u sekretarza stanu Ameryki Półn. Hughesa.

Sprawcy zamachu na Scheidemanna.

Berlin, 5. 12. (A. W.) W procesie przeciwko sprawcom zamachu na Scheidemanna prokurator wniósł o uznanie ich winnymi usiłowanego morderstwa i o karę 11 lat domu karnego i 10 lat utraty praw.

Groźba króla Jerzego.

Berlin, 5. 12. (A. W.) „Trybuna“ belgradzka donosi z Aten, że król Jerzy zażądał kategorycznie rozwiązania komitetu rewolucyjnego, grożąc w przeciwnym razie rezygnacją. Komitet rewolucyjny z jednej strony ma być tą groźbą zaniepokojony, z drugiej jednak strony uważa obecną dynastję za tak skompromitowaną, że nie widzi innego wyjścia z sytuacji jak proklamowanie republiki.

Drożyzna w Niemczech.

Berlin, 5. 12. (A. W.) Jak już donosiliśmy z dniem 15 bm. nastąpi nowa podwyżka opłat pocztowych mniejszej o 100 procent. Dodatek drożyzniany do podstawowych stawek telefonicznych ma być podwyższony o 2900 procent. Podwyżki te jednak wydają się Min. poczt jeszcze niewystarczającymi, bo już opracowywany jest projekt dalszej podwyżki o 100 procent z dniem 15-go stycznia 1923 roku.

Redaktor: Julian Tycza, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3
Ozycionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.

Wydzierżawienie polowania
na obszarze gminy Bruszczewa
obejmującym około 1900 mórg

odbędzie się
w czwartek, dnia 14. grudnia
w gościńcu p. Płócińskiego
o godz. 4 popołudniu

Warunki dzierżawy wyłożone są w urzędzie gminnym.

Zarząd gminy.

Drzewo opałowe

poleca

I. Kaminiarz

Interes zbożowy w St. Bojanowie.

Nadzwyczajne Walne Zebranie

Tow. Akc. „Agnad“ w Grodzisku

odbędzie się
w poniedziałek, d. 18 grudnia br. o godz. 2 popoł.,
w Grodzisku w lokalu p. Zarosza.

Porządek obrad:

1. Podwyższenie kapitału akcyjnego i odnośna zmiana brzmienia § 3 ustawy Towarzystwa.
2. Wolne głosy bez uchwał.

Akcyonariusze, chcący brać udział w Walnym Zebraniu, winni godzinę przed zebraniem przedłożyć akcje, lub kwit na zdeponowane u Banku akcje.

Zarząd: W. Kaczmarek.

Biurowa

władająca dobrze językiem niemieckim i polskim w słowie i piśmie, umiejąca stenografię i pisać na maszynie

poszukuje się zaraz. Książkowość niekonieczna.

Wiadomość w Administracji Orędownika.

Na miesiąc grudzień
nadejdzie większa ilość

p-a węgla górnośląskiego
na które zamówienia li tylko w partjach wagonowych przyjmuje

Blizsze warunki udziela **A. Schulz, Osieczna.**

POMOCNIK
-:- HANDLOWY

z branży kolonial. i delikat. zdemobilizowany z dobrmi świadectwami oraz obeznany z pracą biurową **poszukuje posady** zaraz lub od 15 bm. Łaskawe oferty pod lit. J. B. do Administracji.

Świeczki na choinki
Świece candelabrowe kolorowe Świeczniki — Lamette na choinki poleca **Drogerja Poznańska** St. Kotecki, Śmigiel.

Prawdziwe
korzenie mielone
oraz wszelkie przybory do **pieczenia pierników**
poleca

Perfumerja
-:- Ed. Przybyłowicz -:-
- Róg Nowego Rynku. -

Dnia 25-go listopada
„**przybył pies polowy**“
złoty biały, zólte nogi, piersi białe, może się zgłosić w dom. Czacz.
Czacz, dn. 26. 11. 22.
Solectwo dworskie
MOLIK.